KRIJGSMANS STANDELKRUID.

De XXste CLASSE.

Zie LINNNÆUS *Nat. Hist.* door HOUTTUIJN, *IIde Deel XIIde St., bl.* 474.

STANDELKRUID *met onverdeelde Bolwortelen, de Lip van 't Honingbakje vijfdeelig en ruuw gestippeld, met een stompe spoor en zamengegroeide Bloemblaadjes.*

a. *Het vijfspleetige Honingbakje.*

b. *Vijf zamengegroeide Bloembladen.*

c. *Het Vrugtbeginzel.*

BLOEITIJD. *Het groeit op vochtige Landen omtrent een voet hoog In dit Gemeenebest op grasachtige plaatsen, in 't Koeijmans Bosch enz. Bloeit in Junij.*

ORCHIS MILITARIS.

CLASSIS IIda.

Conf. LINNÆI *Sijst. Nat.* Ed. GMELINI, *Tom. IIdi Part. Imæ pag.* 52.

ORCHIS bulbis indivisis, nectarii labio quinquefido punctis scabro, cornu obtuso, petalis confluentibus.

a. Nectarium quinquefidum.

b. Petala quinque confluentia.

c. Germen.

TEMP. FLOR. Crescit in pratis humidis altitudine circiter bipedali. In reipublica in locis gramineis, in arboreto Koeijmans &c. Junio floret.

GEBRUIK. *Hondskulletjes.* Zo als reeds gezegt is, worden verscheiden soorten der Standelkruid Wortel, onder de algemeene benaaming van *Saleb* gebruikt, gelijk ook deze. De eene mag iets meerder helderer of dichter slijmigheid opgeeven dan de andere, maar over 't algemeen genomen, bezitten zij dezelve hoedanigheid. De reuk der Wortel is stinkend, de smaak weinig of niets, en het bestanddeel slijmig. Deze slijm komt die van de Arabische Gom nabij, maar heeft boven deze zeer veel voedende grondstof. Uit dien hoofde is het een heerlijk voedend middel bij afgeleefde of door zwaare ziekte uitgeputte menschen. Ja 'er worden zelfs maar twee lood vereischt, die met eene toereikende meenigte water verdund, genoegzaam zijn, om eenen mensch voor eenen geheelen dag te voeden. Dus begrijpt men ligtelijk, dat het niet alleen als voedsel het mannelijk vermogen ondersteund, maar dat het bij Borst- en Longteeringen, alwaar de voedende grondstoffen verdwijnen, van zeer veel waardij zij, te meer, omdat het onder allerhande gedaantens vloeibaar en als Voedings middel bijgebragt worden kan. In de Roode loop bedekt het de hunne natuurlijke slijm en opperhuid verlooren hebbende Ingewanden, en belet de werking der scherpe stoffen, bij verzweering der Urin-blaas munt het boven alles uit, kortom, overal waar slijm en voedende stof vereischt word, is het in behoorlijke quantiteit, boven alle lof. ℥i met ℥viij warm water geschud, geeft eenen toereikenden slijm. De Wortelen worden aan draadjes gereegen in gedaante der geschilde Amandelen tot ons gebragt.

EU.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170267-p0130-7 DFG

Tab. 338.

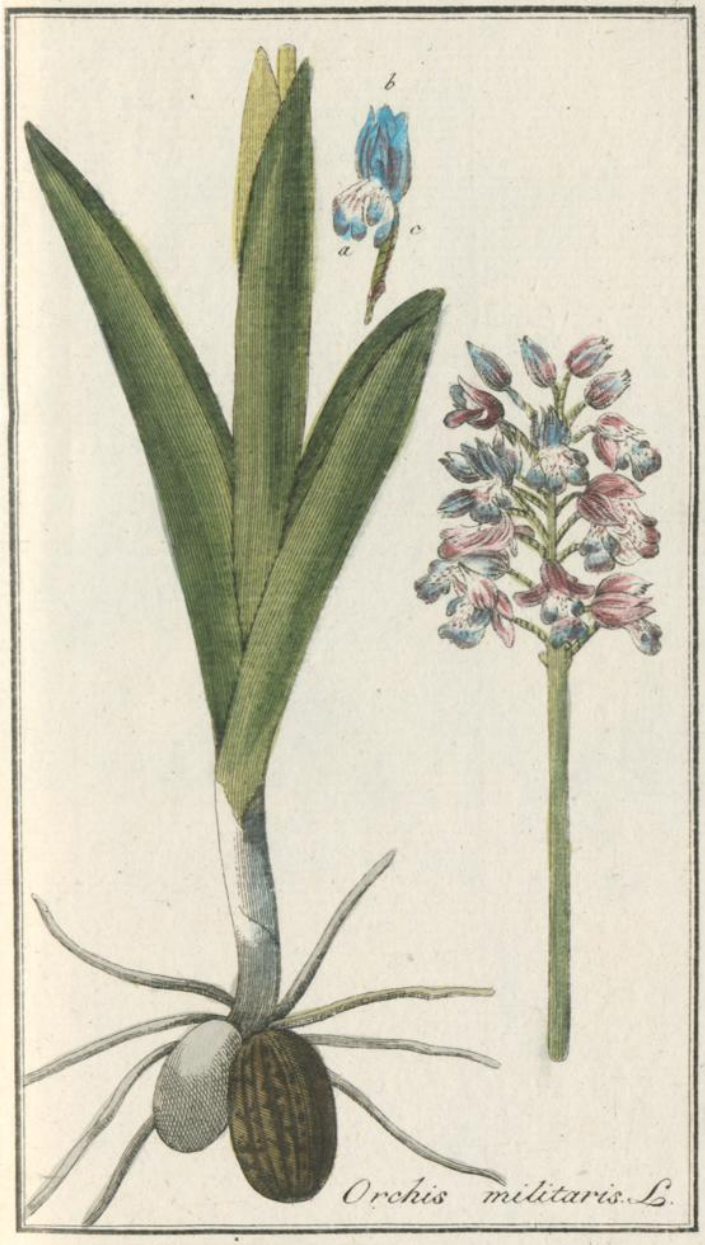

Orchis militaris. L.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170267-p0131-3
DFG

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170267-p0132-8
DFG

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170267-p0133-4
DFG